

Uudenkaupungin Vammaispoliittinen Ohjelma

Päivitetty ja tiivistetty versio – 2025

Tämä asiakirja on ajantasaistettu versio alkuperäisestä vammaispoliittisesta ohjelmasta. Se heijastaa vuoden 2023 vammaispalvelulain ja muun ajankohtaisen lainsäädännön vaatimuksia.

1. Johdanto

Uudenkaupungin vammaispoliittinen ohjelma linjaa kaupungin toimenpiteet ja sitoumukset vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja esteettömän arjen edistämiseksi. Tavoitteena on rakentaa kaupunkia, jossa jokainen voi elää täysipainoista elämää riippumatta toimintakyvyn rajoitteista.

Ohjelma perustuu seuraaviin säädöksiin ja periaatteisiin:

- Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- Vammaispalvelulaki (675/2023)
- YK:n vammaissopimus (CRPD)

Ohjelmaa laadittaessa on kuultu vammaisneuvostoa, järjestöjä ja vammaisia henkilöitä.

2. Arvopohja ja periaatteet

Toimintaa ohjaavat arvot:

- Osallisuus: Kaikilla on oikeus osallistua yhteiskuntaan yhdenvertaisesti.
- Esteettömyys ja saavutettavuus: Palvelut ja ympäristö ovat kaikkien saavutettavissa.
- Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys: Ketään ei syrjitä vamman tai muun syyn vuoksi.
- Itsemääräämisoikeus: Palvelut perustuvat yksilön tarpeisiin ja valintoihin.

3. Tavoitteet ja toimenpiteet sektoreittain

Tässä osiossa kuvataan konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla Uusikaupunki vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeuksia ja yhdenvertaisuutta arjessa.

3.1 Koulutus

Tavoite: Turvata esteetön ja tuettu koulupolku varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen.

Toimenpiteet:

- Riittävät tukipalvelut ja oppimateriaalien saavutettavuus.
- Esteettömät opetustilat.
- Nivelvaiheiden tuki ja inklusiivinen opetus.

3.2 Työllisyys

Tavoite: Lisätä vammaisten henkilöiden työllisyyttä ja työelämään osallistumista.

Toimenpiteet:

- Yhteistyö TE-palveluiden ja työnantajien kanssa.

- Työhönvalmennus ja työolosuhteiden mukauttaminen.
- Esteetön rekrytointi kaupungin toiminnoissa.

3.3 Asuminen ja elinympäristö

Tavoite: Turvata esteetön ja itsenäinen asuminen sekä saavutettava kaupunkiympäristö.

Toimenpiteet:

- Esteetön asuntotuotanto ja palveluiden tuki.
- Julkisten tilojen esteettömyys.
- Esteettömyyskartoitusten hyödyntäminen.

3.4 Liikkuminen ja kuljetuspalvelut

Tavoite: Mahdollistaa itsenäinen ja sujuva liikkuminen kaikille.

Toimenpiteet:

- Kuljetuspalveluiden joustavuus.
- Esteetön joukkoliikenne.
- Saavutettavat sähköiset varausjärjestelmät.

3.5 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tavoite: Tarjota yhdenvertaiset ja saavutettavat sote-palvelut.

Toimenpiteet:

- Yksilöllinen palvelutarpeen arviointi.
- Palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus.
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

3.6 Osallisuus ja vaikuttaminen

Tavoite: Varmistaa osallistumismahdollisuudet päätöksentekoon ja yhteisöelämään.

Toimenpiteet:

- Vammaisneuvoston vahvistaminen.
- Esteetön osallistuminen kaupungin toimintaan.
- Saavutettava viestintä ja vertaistuen tukeminen.

4. Seuranta, arviointi ja päivitys

Ohjelman toteutumista seurataan, arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti osana kaupungin strategista johtamista.

4.1 Vastuut ja yhteistyö

- Kaupunki vastaa ohjelman toimeenpanosta.
- Vammaisneuvosto toimii yhteistyötahona.
- Toimialoilla on nimetyt vastuuhenkilöt.

4.2 Arviointi ja mittarit

- Itsearviointi ja vuosittainen raportointi.
- Asukaskyselyt ja kuulemiset.
- Mittarit: esteettömien tilojen osuus, kuljetuspalveluiden käyttö, työllisyysaste.

4.3 Päivitys

- Ohjelma päivitetään vähintään neljän vuoden välein.
- Päivitystyöhön osallistuvat vammaisneuvosto, hyvinvointialue ja järjestöt.
- Ohjelma julkaistaan saavutettavassa muodossa.

5. Loppusanat

Tämä ohjelma ilmentää Uudenkaupungin tahtoa rakentaa yhdenvertaisempaa ja esteettömämpää kaupunkia. Tavoitteet saavutetaan yhteistyöllä – kaikkien panos on tärkeä.